

ترندهای چریکی در داوری و راهکارهای مقابله با آن

هدایت‌اله سلطانی نژاد*

استادیار گروه حقوق خصوصی، دانشکده حقوق، دانشگاه قم

زینب طلائی

دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشکده حقوق دانشگاه قم

چکیده

چریک داوری فردی است که چون داوری را به نفع خود نمی‌بیند، سعی می‌کند که روند داوری را با مشکل مواجه کند. درخواست تمدید جلسه رسیدگی به بهانه‌های واهی، کارشکنی در ارائه اسناد، بر هم زدن نظم جلسه، اعتراض‌های بی‌پای به داوران و...، راهبردی است که به طرف ناراضی کمک می‌کند تا داوری را بی‌اثر کند. چنین ترفندهایی به شدت سرعت و کارایی داوری را تضعیف می‌کند. حال سؤال این است که چگونه با استفاده طرفین از ترفندهای چریکی در داوری باید مقابله کرد؟ توافق روی جزئیات داوری و کدهای رفتاری و استفاده از بندهای یکطرفه در قرارداد داوری تا حد زیادی مانع از ترفندهای چریکی در داوری می‌شود. تحمیل هزینه‌های داوری بر چریک داوری و تلقی اقدام‌های مخرب چریک داوری به عنوان دلیل بی‌حقی او راهکارهای مؤثری برای مقابله با ترفندهای چریکی در حین فرایند داوری است.

واژگان کلیدی: استنباط منفی در داوری، بندهای انحصاری داوری، ترفند چریکی داوری، چریک داوری، سرعت، کارایی داوری.

۱. مقدمه

در سال ۱۱۸۶ شمسی (۱۸۰۷ میلادی) در جریان جنگ‌های فرانسه و اسپانیا در شبه‌جزیره ایبری^۱ واژه چریک^۲ وارد اصطلاحات نظامی شد. Guerrilla از کلمه اسپانیایی Guerra گرفته شده است (Esdaile, 2004: 27) که منظور از آن، گروه کوچک مسلحی بود که پیش‌قراول مردم با دشمن می‌جنگیدند. جنگ چریکی^۳ با عناوین جنگ پارتیزانی و جنگ آزادی‌بخش نیز شناخته می‌شود (شیرودی ۱۳۸۷: ۱۰). جنگ چریکی، عملیات نامنظم و درازمدتی است که دسته‌های کوچک مسلح را قادر می‌سازد بر دشمن غلبه کنند. در این نوع جنگ، چریک با عملیات فرسایشی و غافلگیرانه، از رویارویی مستقیم با نظامیان قوی‌تر اجتناب می‌کند و به جای آن، بر «کمین، یورش ناگهانی، خرابکاری و ایجاد ترس و ارعاب» برای تضعیف تدریجی دشمن تکیه دارد. امروزه در بسیاری از رشته‌های علمی، اصطلاح چریک برای معرفی روشی غیرمتعارف و خاص یک رشته استفاده می‌شود؛ مانند مدیریت چریکی و بازاریابی چریکی (J. Horvath & Wilske, 2013: 2).

در داوری نیز مایکل هوانگ^۴ در سال ۲۰۰۵، برای اولین بار از اصطلاح چریک داوری استفاده کرد (Singh, 2014: 75). او با این اصطلاح به توصیف افرادی پرداخت که چون نتیجه داوری را به نفع خود نمی‌بینند، سعی می‌کنند جلسات داوری را به تأخیر بیندازند. تلاش‌های چریک به همین مقدار محدود نمی‌شود، بلکه او از هر فرصتی استفاده می‌کند تا در نهایت داوری ملغی شود (HWANG, 2013: 22). در واقع همان‌گونه که در میدان نبرد، چریک، با ترفندهای چریکی جنگ باخته را به پیروزی تبدیل می‌کند، در داوری نیز یک طرف که ادله محکمی برای اقامه در دادگاه ندارد، با یک‌سری ترفندهای غیرمتعارف، اجازه نمی‌دهد که داوری در مسیر قانونی خود پیش برود و مانند چریک که از رویارویی مستقیم با دشمن پرهیز می‌کند، در داوری نیز طرف ناراضی، جنگ دلایل را به تأخیر می‌اندازد و با توسل به ترفندهای چریکی، طرف مقابل و داور را خسته و سرخورده می‌کند؛ بنابراین اصطلاح ترفندهای چریکی، به مجموعه وسیعی از ترفندهای غیرمتعارف اشاره دارد که سیستم داوری را تضعیف می‌کند. (J. Horvath and Wilske, 2013: 3) تضعیف سیستم در نهایت به ناکارآمدی داوری و افزایش هزینه و کاهش صرفه زمانی می‌انجامد.

درخواست تمدید جلسه به دلیل سردرد، ارائه اسناد بی‌ارتباط به موضوع دعوا و درخواست بررسی آنها از دادگاه داوری، عزل وکیل و مشاور برای درخواست فرصت مجدد، کارشکنی در

۱. شبه‌جزیره ایبری شامل دو کشور اسپانیا و پرتغال می‌شود.

2. Guerrilla
3. Guerrilla Warfare
4. Michael Hwang

ارائه مدارک مرتبط، تحت فشار قرار دادن شاهد و کارشناس، اعتراض به عدم استقلال داور یا عدم رعایت عدالت در رفتار برابر با طرفین، درگیری لفظی با طرف دیگر اختلاف، بی‌احترامی به داور، برهم زدن نظم جلسه داوری و بسیاری موارد دیگر، از ترفندهایی است که چریک داوری در جریان داوری به کار می‌گیرد تا فرایند داوری را از مسیر خود خارج یا رأی آن را باطل کند. چنین ترفندهایی در داوری با عنوان «ترفندهای چریکی»^۱ شناخته می‌شود و فردی را که از این ترفندها استفاده می‌کند، «چریک»^۲ می‌گویند. از دهه گذشته، موضوع ترفندهای چریکی در داوری بین‌المللی نقطه کانونی کنفرانس‌ها و بحث‌های علمی در سراسر جامعه داوری بوده است.^۳

با توسعه شیوه داوری، پرونده‌های پیچیده حقوقی بیشتری با مبالغ شایان توجه و افراد درگیر بسیار به سمت دادگاه‌های داوری سرازیر شدند؛ در نتیجه، افراد بیشتری برای حفظ منافع خود، سعی می‌کنند از ترفندهای چریکی استفاده کنند (J. Horvath & Wilske, 2013: 3). حال داوری ایران که در ابتدای مسیر شکوفایی قرار دارد، باید متوجه نقش چریک در داوری باشد. از این رو در پاسخ به این مسئله که «چگونه می‌توان با چریک در داوری مقابله کرد؟»، چند راهکار پیشنهاد می‌شود. در این مقاله، با چریک داوری و ترفندهای چریکی و خطرهای آنها برای داوری آشنا می‌شویم و به‌عنوان راهکار توصیه می‌شود که طرفین داوری در قرارداد خود به تمامی جزئیات فرایند داوری توجه کرده و این جزئیات را در قالب چک‌لیست‌ها و کدها رفتاری به قرارداد داوری ضمیمه کنند. همچنین استفاده از شروط انحصاری می‌تواند مانع فعالیت‌های چریکی طرف مخالف شود. داوران نیز با اتخاذ رویه‌ای مناسب در جهت تحمیل هزینه‌های داوری بر دوش چریک داوری و استنباط‌های منفی از ترفندهای چریکی علیه فرد کارشکن می‌توانند از سلامت داوری محافظت کنند.

۲. تعریف چریک و ترفندهای چریکی داوری

اصطلاح «چریک داوری»^۴ را اولین بار وکیل مشهور سنگاپوری، مایکل هوانگ، به دنیای داوری بین‌المللی وارد کرد و آن را در مقاله «چرا هنوز آسیا از داوری امتناع می‌کند؟»^۵ به کار برد. طبق

1. Guerrilla Tactics
2. Guerrilla

۳. برای نمونه:

Vienna Arbitration Days 2010, Feb. 12 and 13, 2010, which dealt with “Guerrilla Tactics in Arbitration and Litigation”;

و

the ICC Austria Conference, A Fine Line: How to Counter – and Employ Guerrilla Tactics in International Arbitration & Litigation, Nov. 12-13, 2010

4. arbitration guerillas

5. Why is there still resistance to arbitration in Asia?

توصیف هوانگ، چریک داوری همان طرف ناراضی دعواست که امیدی به پیروزی در داوری ندارد و سعی می‌کند از خلأهای قانونی سوءاستفاده کند و با اختلال در فرایند داوری آن را از مسیر اصلی خود خارج سازد تا سرانجام داوری بی‌نتیجه پایان یابد. اولین راهبرد او، اعتراض به صلاحیت دادگاه داوری است، به این امید که با رد صلاحیت دادگاه داوری، دادرسی در داوری متوقف شود. اگر از اعتراض به صلاحیت داوری نتیجه نگرفت، جنگ چریکی او همزمان با شروع جلسات داوری آغاز می‌شود. در این مرحله چریک داوری تلاش می‌کند تا در فرایند داوری وقفه اندازد و اگر در این مرحله نیز موفق نشد، با انواع شیوه‌ها، داور را مجبور به واکنش اشتباه می‌کند و کوچک‌ترین خطای رفتاری داور بهانه خوبی برای چریک است که رأی داوری را به چالش بکشد و دادگاه قضایی را متقاعد کند که رأی داوری را باطل کند (HWANG, 2013: 22). بنابراین طرف دعوا برای جبران ضعف مدارک و اسناد خود، دست به ترفندهایی می‌زند که داوری از کارآمد بیفتد؛ از این رو به این فرد «چریک داوری» لقب داده‌اند.

به همین ترتیب ترفندهای چریکی نوعی راهبرد است که طرف ناراضی در فرایند داوری از آنها استفاده می‌کند و بسته به اینکه از چه خطوط قرمزی عبور کند، ممکن است صرفاً رفتاری خلاف اخلاق و انصاف تلقی شود یا آنکه عملی مجرمانه شناخته شود (J. Horvath & Wilske, 2013: 21). البته نمی‌توان هر رفتار ناپسندی را ترفندی چریکی دانست، بلکه منظور از ترفندهای چریکی در داوری آن دسته رفتارها خصمانه است که یک طرف در تلاش برای دستیابی به برتری نسبت به طرف دیگر نشان می‌دهد (Ajogwu, 2014: 3). در واقع ترفند چریکی را باید با مصادیق آن شناخت و نمی‌توان تعریف جامع و مانعی برای آن ارائه کرد.

در سال ۲۰۱۰، ادنا ساسمن طی نظرسنجی از ۸۱ داور بین‌المللی پرسید که «آیا تا به حال با ترفندهای چریکی مواجه شده‌اند یا خیر؟» این اولین بار بود که از آنچه در پشت درهای بسته جلسات داوری رخ می‌داد، در قالب یک تحقیق سؤال می‌شد. همین مسئله هم سبب شد در مطالعات بعدی درباره ترفندهای چریکی، به این نظرسنجی به‌عنوان منبعی دست‌اول استناد شود. نقطه قوت مقاله ساسمن این است که هیچ تعریفی از ترفندهای چریکی ارائه نداده است و داوران و مشاوران داوری با تعریفی که خود از ترفندهای چریکی دارند، به سؤالات نظرسنجی پاسخ داده‌اند. اولین سؤال از مصاحبه‌شوندگان این بود که آیا استفاده از ترفندهای چریکی را در داوری مشاهده کرده‌اند یا خیر؟ ۵۵ نفر از ۸۱ نفری که مصاحبه شده‌اند، به این پرسش پاسخ مثبت دادند. سپس از ایشان درخواست شد که این ترفندهای چریکی را توصیف کنند. در نهایت پاسخ‌های به‌دست آمده در این نظرسنجی، به ترتیب ذیل دسته‌بندی شد:

درخواست تعویق جلسه: یکی از متداول‌ترین ترفندهای چریکی درخواست تعویق جلسه به بهانه‌های واهی است، مانند بیماری یا اتفاقات غیرمنتظره. امروزه شیوع کرونا، بهانه‌ای معمول برای تعویق جلسات داوری است.

اعتراض به صلاحیت داور: جرح داور فرصتی عالی برای چریک است که داوری را برای مدت طولانی به تعویق اندازد. به‌طور معمول چریک مسائل بی‌اهمیتی را مبنای اعتراض خود قرار می‌دهد؛ مانند آنکه بیست‌وچند سال پیش، داور با مشاور طرف مقابل همکلاس بوده است یا در کانون وکلا با یکدیگر وابستگی حرفه‌ای دارند؛ با این حال، چریک از همین مسائل به‌ظاهر بی‌اهمیت استفاده می‌کند و با یک‌سری اماره دیگر به دادگاه این‌گونه تلقین می‌کند که داور استقلال رأی ندارد.

ارائه سند: هرچه سند بیشتری درباره موضوع اختلاف به داوری ارائه شود، مسئله برای داور روشن‌تر شده و اختلاف سریع‌تر حل می‌شود؛ با این حال، چریک همین سند را به‌گونه‌ای ارائه می‌دهد که زمان بررسی دلایل طولانی شود. راهی ساده برای طرف ناراضی این است که از تسلیم سند خودداری کند و بدین‌شکل حقایق اختلاف را مستور نگه‌دارد؛ اما خودداری از تسلیم سند بی‌دردسر نیست و دادگاه را به طرف ناراضی بدبین می‌کند؛ درحالی‌که چریک حرفه‌ای از ارائه سند سرباز نمی‌زند، بلکه سند اصلی را همراه با انبوهی از اسناد بی‌ارتباط به داور تحویل می‌دهد که طبیعتاً بررسی تمامی آنها برای داور وقت‌گیر است و صدور رأی را به عقب می‌اندازد.

در حین برگزاری جلسات: طرفی که به شئون اجتماعی پایبند نیست، به‌آسانی جلسات داوری را متشنج می‌کند. نمونه بارز آن جنگ لفظی و پرخاشگری با طرف مقابل و شاهدان و هیأت داوری است؛ همانند اعتراض‌های پی‌درپی به سخنان طرف مقابل یا شاهدان در زمان استماع دلایل. همچنین ترفندی دیگر ارائه درخواست‌هایی وقت‌گیر، مثل رسیدگی به دلایل بی‌ارتباط با موضوع دعواست که به‌طور معمول داور آن را نمی‌پذیرد، در این هنگام چریک داور را تهدید می‌کند که اگر با درخواست او موافقت نکند، به محکمه قضایی شکایت می‌کند که داور با طرفین رفتار برابر ندارد و اصل بی‌طرفی را نقض کرده است (در حال حاضر، اصل بی‌طرفی و رفتار برابر در قوانین داوری ایران جایگاهی ندارد؛ درحالی‌که لازمه سیستم داوری سالم رعایت اصول دادرسی منصفانه است، بی‌شک هنگامی که این اصول در قوانین داوری ایران جایگاه خود را بیابند، زمینه‌ای مناسب برای چریک داوری فراهم می‌شود که داوری را به بیراهه بکشاند؛ بنابراین باید به‌دنبال راهکاری بود که با حفظ اصول دادرسی منصفانه، مانع از اعتراضات نابجای طرفین شد).

تهدید به ارائه دلیلی قاطع: اعتماد به نفس از مهم‌ترین شرایط روانی است که طرف اختلاف هنگام طرح دلایل و بیان سخنان خود باید داشته باشد تا بتواند حق خود را در دادگاه اثبات کند؛ حال آنکه چریک سعی می‌کند اعتماد به نفس طرف مقابل و شاهدان او را تضعیف کند؛ برای مثال چریکی که چنته‌اش از دلیل خالی است، مکرراً در برابر طرف اختلاف و شاهدانش از مدرکی سخن می‌گوید که حقانیت او را صددرصد اثبات می‌کند؛ اما هیچ‌گاه چنین مدرکی را به دادگاه تقدیم نمی‌کند!

شگفتانه‌های لحظه آخری: دقیقاً همان لحظه که داور آخرین ادله را بررسی می‌کند و می‌خواهد به جمع‌بندی برسد، طرف ناراضی برگ برنده خود را رو می‌کند و برای اولین بار در آستانه ختم دادرسی، دلیلی را ارائه می‌دهد که به آسانی نمی‌توان از آن گذشت. از این ترفند مهلک‌تر این است که در لحظه آخر، چریک ادعای خود را تغییر دهد که در این صورت داور ناچار است، رسیدگی را دوباره از سرگیرد (Sussman, 2010: 613-615).

این ترفندها و بسیاری ترفند دیگر فرایند داوری را چنان طولانی می‌کنند که یا داور و طرف اختلاف از داوری منصرف شوند یا آنکه دادگاه قضایی حکم به لغو داوری دهد. در نتیجه، چریک داوری و ترفندهای چریکی دو مزیت اصلی داوری یعنی سرعت و کارایی داوری را هدف گرفته است و غفلت از آن و اجازه برای استفاده مکرر از ترفندهای چریکی در داوری به‌طور حتم به نظام قضایی کشور آسیب می‌زند و دیگر داوری نه‌تنها جایگزینی مناسب برای دستگاه قضاوتی تلقی نمی‌شود، بلکه حتی از ارجاع دعوی به داوری نیز ممانعت می‌شود، به طوری که پس از گذشت چند سال، از نهاد داوری ایرانی جز تجربه‌ای ناموفق و ناامیدکننده چیزی باقی نمی‌ماند.

۳. معایب ناشی از ترفندهای چریکی در داوری

داوری سیستمی جایگزین برای دادگاه‌های قضایی است که امکان حل اختلاف‌های ارزان و کارمد را فراهم می‌کند، اما این مزایا تا زمانی ادامه دارد که چریک بر داوری مسلط نشده است. هنگامی که ترفندهای چریکی در داوری رونق بگیرد، همه مزایای داوری، دومینووار زمین می‌خورند. از طرفی سرعت داوری در نتیجه اطلاع‌های مکرر، کاهش می‌یابد که با کاهش سرعت، هزینه‌ها افزایش می‌یابد. از طرف دیگر، مدیریت داوری از دست داور خارج می‌شود و به مرور خود داور، عروسکی در دست چریک داوری خواهد شد که مجبور است هرگونه

درخواست را بپذیرد و این جز ناکارآمدی برای داوری فایده‌ای دیگری نخواهد داشت. برای بررسی دقیق‌تر، به مزایای اصلی داوری که امروزه به عیب داوری بدل شده‌اند^۱، اشاره می‌کنیم:

۳.۱. اطلاع‌داری و کاهش سرعت

مهم‌ترین مزیت داوری سرعت است و ترفندهای چریکی اصلی‌ترین دشمن آن است. مدیریت زمان در حل اختلاف‌ها حیاتی است. هرچه زمان رسیدگی در داوری طولانی شود، دسترسی به افراد و مدارک سخت‌تر می‌شود. فرصت عمل برای ذی‌نفع دعوا کاهش می‌یابد و عمر افراد پشت درهای داوری تلف می‌شود؛ داوران از حجم کار خسته می‌شوند و دقت در رسیدگی افت می‌کند. اگر چریک بخواهد داوری را بدون هزینه به پایان برسد، باید در رسیدگی وقفه ایجاد کند، پس تعلل می‌کند؛ در جلسات حاضر نمی‌شود؛ برای به تعویق انداختن دادرسی بهانه می‌تراشد؛ یک روز مشغله کاری را بهانه می‌کند، روز دیگر بیماری کرونا را و روز دیگر وکلای خود را عزل می‌کند تا بتواند برای تعویق جلسه درخواست کند؛ این در حالی است که دادگاه برای تشکیل مجدد جلسات یک‌سری تعهداتی دارد که از تشکیل زود هنگام دادرسی مجدد جلوگیری می‌کند. زمانی که با مشقت جلسات داوری تشکیل می‌شوند، چریک به‌نحو دیگری در روند داوری اختلال می‌کند. در اولین جلسه، کوهی از اسناد بی‌ارتباط را روی میز داور می‌گذارد و داور مجبور است مدت مدیدی برای بررسی این ادله وقت بگذارد؛ هزینه‌های داوری را نمی‌پردازد تا فرایند داوری به تأخیر بیفتد؛ از داور به محاکم دادگستری اعتراض می‌کند تا چند روز داور درگیری جدید پیدا کند (HWANG, 2013: 23). بدین ترتیب روزها پیاپی می‌گذرند، بدون آنکه داوری به کوچک‌ترین نتیجه‌ای برسد. همین است که داوری که می‌خواست سرعت در حل اختلاف‌ها را تضمین کند، حال «فقدان سرعت» جزء پنج عیب اصلی آن معرفی می‌شود (International Arbitration Survey 2015: Improvements and Innovations in International Arbitration", 2015: 15).

مهم‌ترین خطر چریک برای داوری ایران نیز همین اطلاع‌های مکرر در رسیدگی داوری است. کافی است که چریک سه ماه (تبصره ماده ۴۸۴) در روند داوری اختلال ایجاد کند؛ در جلسات حاضر نشود، دلیل ارائه ندهد، نظم جلسات را برهم بزند، به دستورهای دادگاه توجه نکند، شهود را از شهادت منصرف کند؛ تا مهلت داوری تمام شود، آنگاه دادگاه یا طبق ماده ۴۷۴ پرونده را از داوری می‌گیرد یا اگر رأی صادر شده باشد، طبق ماده ۴۸۹ آن را باطل

۱. مطابق نظرسنجی ۲۰۱۵ کوئین مری، چهار ویژگی نامطلوب داوری از دید مراجعه‌کنندگان شامل «هزینه» با بیشترین شکایت، پس از آن «عدم مدیریت مؤثر روند داوری»، «عدم کارایی» و «عدم سرعت» است. ر.ک: International Arbitration Survey 2015: Improvements and Innovations in International Arbitration" 2015, 15

می‌کند. در واقع، قانون آیین دادرسی نه تنها از طرفندهای چریکی ممانعت نمی‌کند، بلکه چریک‌ساز هم است! بنابراین داوران چاره‌ای ندارند جز اینکه به اصول دادرسی بی‌تفاوت باشند تا بتوانند رأی را در مهلت مقرر صادر کنند و بی‌شک این تناقض، کارایی نهاد داوری را به‌طور کامل از بین می‌برد.

۳.۲. افزایش هزینه دادرسی

کاهش سرعت داوری هزینه‌های داوری را افزایش می‌دهد، اما طرفندهای چریکی مختلفی نیز وجود دارد که هزینه داوری را چند برابر می‌کند. برای مثال اگر داور انتخابی عزل شود، طرفین مجبور به پرداخت‌های مجدد برای انتصاب داور جدید می‌شوند یا اینکه چریک می‌تواند اسناد مورد نیاز پرونده را به‌گونه‌ای مخفی کند که جز با هزینه گزاف نتوان به آنها رسید یا هزینه سفر داور انتصابی خود را ندهد تا طرف مقابل مجبور به پرداخت هزینه شود.^۱ همچنین ممکن است طرفین مجبور شوند مجدداً پرونده را در محاکم ملی و تجدیدنظر طرح و هزینه‌های مرتبط با آن را پرداخت کنند. به تبع تمامی اینها و بسیاری از طرفندهای دیگر، نتیجه‌ای جز افزایش هزینه داوری ندارند. در نتیجه تمایل افراد برای ارجاع دعاوی خود به داوری کاهش می‌یابد، زیرا هزینه‌های داوری از سود حل اختلاف بیشتر خواهد بود.

۳.۳. انفعال و پارانویای داوران

بین داوران و چریک داوری همواره جنگی بر سر مدیریت و تسلط بر داوری وجود دارد. در این میان چنانچه داور به‌خوبی از سمت قانون و محاکم قضایی حمایت نشود، در برابر چریک خلع سلاح شده، به انفعال کشیده می‌شود و دچار پارانویای داوری خواهد شد. هنگامی که یکی از اصحاب دعوا از دادگاه داوری درخواستی مانند فرصت بیشتر برای ارائه ادله یا تعویق جلسات را مطرح می‌کند، داوران با این پرسش مواجه می‌شوند که آیا چنین درخواستی جزء حقوق اصحاب دعواست که باید به آن اعتنا شود؛ یا یکی از طرفندهای اطاله دادرسی است که لازم است تصمیمات قاطعی برای رد آن اتخاذ شود؟ (Polkinghorne & Gill, 2017: 936) حال اگر داور در برابر چریک داوری حمایت نشود، به احتمال زیاد مجبور است هر درخواستی که طرفین دارند، اجابت کند؛ زیرا رد هر درخواست فرصتی برای اعتراض‌های بعدی چریک است که بتواند رأی داوری را به چالش بکشد. بدین سبب داوران با تأکید و احتیاط بیشتر برای

۱. برای نمونه طبق قوانین هیأت داوری اندونزی (BANI) the Rules of the Indonesian Board of Arbitration هر یک از طرفین موظف به پرداخت هزینه‌های داور تعیینی خود است و هوانگ از تجربه خود می‌گوید که چون طرفی که او را منصوب کرده از پرداخت هزینه سفر او امتناع کرده است، طرف مقابل هم قدرتی نداشته که طرف دیگر را وادار به پرداخت کند. در نتیجه هیچ جلسه حضوری بین داوران در محل داوری برگزار نشده است (HWANG, 2013: 23).

رعایت اصول دادرسی و حقوق طرفین، در برابر ترفندهای چریکی کاملاً منفعل عمل می‌کنند (Berger & J. Ole Jensen, 2016: 418). آنچه امروزه به‌عنوان «پارانویای فرایند دادرسی» در داوری شناخته می‌شود، ناظر بر همین ترس و عدم تمایل دادگاه‌های داوری برای اتخاذ تصمیمات قاطع در جهت ممانعت از ترفندهای چریکی است (Berger & J. Ole Jensen, 2016: 6). از این رو جامعه داوری بر نیاز نهادهای داوری به داوران فعال و قاطع تأکید می‌کند (Redfern, 2015: 51)؛ اگر داوران بتوانند فرایند داوری را بهتر مدیریت کنند، قدرت مانور چریک داوری نیز کاهش می‌یابد. در نتیجه، داوری به سمت توسعه و کارآمدی پیش خواهد رفت.

۳.۴. کاهش کارآمدی داوری

تصمیمات دادگاه‌های داوری متکی بر دو ارزش است: ۱. انجام داوری کارآمد و ۲. محافظت از اصول دادرسی و مشروعیت آرا (Berger & J. Ole Jensen, 2016: 4)؛ هنگامی که چریک بر داوری مسلط شود، داور مجبور است فقط از مشروعیت آرا حفاظت کرده و کارآمدی داوری را رها کند. در حقیقت داوران ذاتاً خواهان پاسداری از الزامات دادرسی منصفانه‌اند؛ بنابراین هنگامی که یک طرف درخواستی می‌کند، داور براساس اصل بی‌طرفی، آن درخواست را می‌پذیرد و بدین‌شکل مشروعیت رأی داور تضمین می‌شود (Berger & J. Ole Jensen, 2016: 4). حال اگر یکی از طرفین به روش چریکی، سرعت، هزینه و مدیریت داوری را در اختیار بگیرد، تنها راه برای داور این است که از اعتراض‌های بعدی که رأی را به چالش می‌کشد، جلوگیری کند تا مشروعیت رأی که صادر کرده است، حفظ شود. در این شرایط، کارآمدی فدای مشروعیت رأی می‌شود؛ در نهایت داوری که قرار بود سیستمی کارآمد برای حل و فصل اختلاف باشد، از مزیت‌های اصلی خود دور می‌شود. در نتیجه تا زمانی که چریک داوری بتواند با ترفندهایی، داوری را به چالش بکشد، هیچ‌یک از مزیت‌های اصلی داوری امکان بروز نخواهند داشت.

۴. راهکارهای مقابله با ترفندهای چریکی در داوری

با توجه به آنچه درباره آسیب‌های ترفندهای چریکی به نهاد داوری بیان شد، لازم است توصیه‌هایی برای محافظت از سلامت فرایند داوری ارائه شود: سه راهکار اول درباره نحوه تنظیم بندهای قرارداد داوری است و پس از آن دو پیشنهاد به داوران داده می‌شود که چگونه با ترفندهای چریکی در داوری مقابله کنند.

۴.۱. شروط یکطرفه

داوری مخلوق رضایت طرفین است، به همین سبب، آنچه در داوری رخ می‌دهد و نتیجه‌ای که از آن حاصل می‌شود، به یک‌یک کلماتی وابسته است که در قرارداد داوری درج شده است (Vilhjálmsdóttir, 2019: 7). با این حال رسیدن به توافقی که داوری بی‌نقص را در پی داشته باشد، با طرق معمول ممکن نیست؛ چراکه پیش از بروز اختلاف، تقریباً محال است طرفین به‌نحوی توافق کنند که پس از ارجاع اختلاف به داوری به توافق مجدد در ریزه‌کاری‌ها نیازی نداشته باشند. پس از بروز اختلاف هم به‌طور معمول همکاری طرفینی برای رسیدن به توافقات جدید ناشدنی است؛ به‌خصوص اگر یک طرف بخواهد به ترفندهای چریکی روی آورد و با سرپیچی از توافق بر روی جزئیات، داوری را به تعویق اندازد (Vilhjálmsdóttir, 2019: 7-8). راهکار مقابله با این وضعیت درج «شروط یکطرفه» در قرارداد داوری است. «شروط یکطرفه»^۱ این امکان را به یک طرف داوری می‌دهد که اگر طرف مقابل برای رسیدن به توافق در جزئیات همکاری نکرد، خود به‌تنهایی درباره جزئیات فرایند داوری تصمیم‌گیری کند و طرف مقابل نیز مجبور است آن را بپذیرد (Rab, 2020).

به‌طور معمول در قراردادهای داوری درباره تعیین داور به همین جمله اکتفا می‌شود که «داور با توافق طرفین انتخاب می‌شود» و دیگر در اینکه این توافق باید چندروزه انجام گیرد و مهم‌تر از آن اگر یک طرف حاضر به انتخاب داور نشد، چه باید کرد، قرارداد ساکت است. تنها راه‌حل ممکن این است که طبق ماده ۴۵۹ آیین دادرسی مدنی، داور به حکم دادگاه انتخاب شود، درحالی‌که ارجاع داوری به دادگاه خود پروسه‌ای زمان‌بر است و با هدف نهاد داوری در ایران که می‌خواهد تا حد ممکن از برگشت دعوا به دادگاه‌های قضایی جلوگیری کند، مغایر است. راه‌حل این مشکل قید کردن شرطی یکطرفه برای تعیین داور است: «داور با توافق طرفین ظرف هفت روز از زمان درخواست برای ارجاع اختلاف به داوری انتخاب می‌شود. هر کدام از طرفین که ظرف مدت هفت روز به درخواست انتخاب داور پاسخ ندهد، از فرایند انتخاب داور کنار گذاشته می‌شود و طرفی که درخواست ارجاع اختلاف به داوری داشته است، داور را تعیین می‌کند». به همین روش می‌توان از شروط یکطرفه در هر زمان که به توافق طرفینی نیاز است، استفاده کرد. بنابراین حرفه‌ای‌ترین عملی که طرف داوری می‌تواند برای مقابله با ترفندهای چریکی در همان مراحل آغازین داوری انجام دهد، اضافه کردن «شروط یکطرفه» در قرارداد داوری است.

۴.۲. توافق بر جدول زمانی

هرچه روند داوری شفاف‌تر و منظم‌تر باشد، امکان استفاده از ترفندهای چریکی کمتر است. از این رو یکی از روش‌های پیشگیری از ترفندهای چریکی این است که جدول از مراحل مختلف داوری تهیه شود و درباره مهلت درخواست‌ها و مدت زمانی که هر مرحله به طول می‌انجامد، بین طرفین مذاکره و توافق صورت گیرد.

این جداول زمانی ناظر بر تمامی مراحل است که احتمالاً طی دادرسی داوری اتفاق می‌افتد و در زمان توافق می‌توان آنها را پیش‌بینی کرد که شامل مهلت درخواست برای صدور دستور موقت، مهلت درخواست مدرک از طرف مقابل، فرصت ارائه سند به دادگاه، مهلت استماع اظهارات طرفین و شاهدان و دیگر اقدام‌های طرفینی فرایند داوری است (Vilhjálmsdóttir, 2019: 7). البته مهم است که در این جدول جایی برای تغییر و تمدید کردن مهلت‌ها در نظر گرفته شود (Hilgard & Brude, 2014: 5)؛ زیرا به‌طور معمول در مرحله عمل، به تعداد مراحل داوری افزوده می‌شود و امکان پیش‌بینی تمامی جزئیات تا پیش از شروع داوری ممکن نیست. افزون‌بر این برای انقاقات غیرمنتظره نمی‌توان برنامه‌ریزی دقیقی داشت.

همچنین اگر در زمان انعقاد قرارداد داوری طرفین چنین مهلت‌های زمانی را پیش‌بینی نکرده باشند، لازم است مؤسسات داوری یا خود داور گردهمایی با طرفین تشکیل دهند و با همکاری یکدیگر درباره مراحل داوری و مهلت‌های آن مذاکره و توافق کنند (J. Horvath & Wilske, 2013: 38). بدین ترتیب، با برنامه دقیق در عین حال منعطف، از همان ابتدای داوری، این قابلیت برای داور پدید می‌آید که با قاطعیت با ترفندهای چریکی و سایر تلاش‌های یک طرف برای به هم ریختن فرایند داوری برخورد کند و در این صورت بعداً یک طرف نمی‌تواند ادعایی خلاف توافق برای سندپردازهای بیشتر یا درخواست‌های بی‌موقع داشته باشد و برای مثال اگر یکی از طرفین درخواست استماع شهادت خارج از زمان تعیینی داشته باشد، داور به راحتی می‌تواند از پذیرش چنین شهادتی خودداری کند و درخواست تمدید مهلت نیز صرفاً محدود به اوضاع و احوال استثنایی است. افزون‌بر این دادگاه‌ها نیز به چنین توافقاتی احترام می‌گذارند و اعتراض‌های خلاف این توافق را نادیده می‌گیرند.

بنابراین تهیه جدول زمانی برای تعیین مهلت درخواست‌ها و اقدام‌های مورد نیاز در داوری از مؤثرترین شیوه‌های مقابله با ترفندهای چریکی در داوری است.

۴.۳. توافق بر کدهای اخلاقی

ضمیمه کردن چند دستور اخلاقی به قرارداد داوری امکان استفاده از ترفندهای چریکی را تا حد بسیاری کاهش می‌دهد. در این دستورهای اخلاقی قید می‌شود که کدام اقدام‌های طرفین

پذیرفته است و باید از چه رفتارهایی پرهیز کرد. همچنین وظایفی که طرفین در زمان رسیدگی داورى لازم است انجام دهند، در این دستورهای اخلاقی مشخص می‌شود (REED, 2013: 223). فایده توافقی بر دستورهای اخلاقی این است که طرفندهای بالقوه چریکی در همان آغاز داورى شناسایی شده و طرفین از به‌کارگیری طرفندهای چریکی منع می‌شوند و داوران نیز هوشیارانه به مقابله با طرفندهای چریکی می‌پردازند و دادگاه‌ها نیز به‌منظور احترام به توافق طرفین، ممانعت‌های داور را خلاف اصول دادرسی منصفانه تلقی نمی‌کنند.

در این زمینه کانون وکلای بین‌المللی (IBA)^۱ و دیوان بین‌المللی داورى (ICC)^۲ دستورهای اخلاقی متعددی منتشر کرده‌اند که طرفین و وکلا و مؤسسات حقوقی می‌توانند از آنان استفاده کنند. همچنین به دستورالعمل‌های انجمن داورى آمریکا (AAA)^۳ و مؤسسه‌های آمریکایی معروفی مانند JAMS^۴ و CPR^۵ نیز می‌توان مراجعه کرد. متأسفانه در حقوق ایران، تنظیم و انتشار دستورهای اخلاقی چندان شایع نیست. این دستورها را در مقررات مؤسسات داورى یا قراردادهای داورى و حتی در قوانین داورى می‌توان به‌کار گرفت. نهایت سخن اینکه درج یک‌سری دستورهای رفتاری در قرارداد داورى برای جلوگیری از طرفندهای چریکی داورى امری حیاتی است.

۴.۴. استنباط منفی

داوران نقش محوری در مدیریت روند داورى دارند. از این‌رو باید ابزارهای قدرتمندی برای مقابله با کسانی داشته باشند که می‌خواهند در فرایند داورى اختلال کنند. یکی از این ابزارها که باید در داورى پیش‌بینی شود، این است که داور بتواند علیه چریک داورى استنباط‌های منفی کند. برای نمونه اگر از خواننده درخواست شود که سندی را به داور ارائه دهد و او از تحویل سند سرباز زند، فرض می‌شود که آن سند دلالت محکومیت خواننده دارد و او باید خلاف این فرض را اثبات کند (J. Horvath & Wilske, 2013: 42).

با این روش داور می‌توان بسیاری از طرفندهای چریکی را ناکام کرد، مانند طرفندهای ایجاد اطاله در فرایند داورى؛ درخواست برای تمدید بی‌دلیل جلسات داورى و درخواست بیش‌ازحد اسناد یا طرفندهای خودداری از همکاری؛ ارائه نکردن اسناد درخواست شده، پاسخ ندادن به

1. <https://www.ibanet.org/resources>

2. <https://iccwbo.org/dispute-resolution-services/arbitration/rules-of-arbitration/>

3. <https://www.adr.org/Rules>

4. <https://www.jamsadr.com/arbitrators-ethics/>

5. <https://www.cpradr.org/resource-center/protocols-guidelines/ethics-codes/code-of-ethics-for-arbitrators-in-commercial-disputes>

درخواست‌های طرف مقابل، جواب ندادن شهود به سؤالات یا بی‌احترامی و پرخاشگری در جلسات (Halprin & Matai, 2020: 40).

۴.۵. مجازات با تحمیل هزینه‌های داوری

قدرتمندترین روش برای مقابله با ترفندهای چریکی دریافت هزینه از چریک داوری است که به دو روش اعمال می‌شود: ۱. تخصیص هزینه‌های داوری بر عهده چریک هنگام صدور رأی و ۲. دریافت تأمین برای استفاده از ترفندهای چریکی.

اولین روش مربوط به مراحل پایانی داوری است که داور ضمن رأیی که در موضوع اختلاف صادر می‌کند، درباره تقسیم هزینه‌های داوری بین طرفین نیز اعلام نظر می‌کند. در این هنگام داور می‌تواند رفتار طرفین و وکلای آنان را نیز در نظر بگیرد و در صورتی که طولانی شدن فرایند داوری در اثر کارشکنی‌های یک‌طرف باشد، قسمت عمده هزینه‌های داوری را به همان طرف تحمیل کند (Bruckschweiger, 2022: 32). البته مشروط بر اینکه در قرارداد داوری یا قانون یا آیین‌نامه مؤسسه داوری چنین قدرتی برای داور پیش‌بینی شده باشد. بدین ترتیب داور می‌تواند یک ترازنامه ارزیابی هزینه طراحی کند و آن را در اختیار طرفین قرار دهد (Bruckschweiger, 2022: 25). فایده استفاده از این ترازنامه این است که از ترفندهای چریکی که در آینده ممکن است اتفاق بیفتد، جلوگیری می‌کند.

اما روش دیگری نیز وجود دارد که استفاده از ترفندهای چریکی را هزینه‌بر می‌کند و آن اینکه داور در هر مرحله از داوری که با درخواست‌های غیرموجه طرف دعوا روبه‌رو شد، نوعی تأمین برای خسارت‌های احتمالی در نظر بگیرد. این تأمین‌ها انواع درخواست‌ها مانند درخواست برای تمدید مهلت، برای تعویق جلسات داوری، ارائه سند در لحظات پایانی رسیدگی داوری و موارد بسیار دیگر را پوشش می‌دهد. به این صورت هر ترفند چریکی یک «برچسب قیمت» ویژه دارد و بهترین امکان را در اختیار داور می‌گذارد که با ترفندهای چریکی در داوری مقابله کند. (J. Horvath & Wilske, 2013: 100).

۵. نتیجه

ممکن است دو گروه از طرفین اختلاف در روند داوری اخلال ایجاد کنند؛ افرادی که در همان آغاز ارجاع اختلاف به داوری، می‌دانند ادله کافی در اختیار ندارند؛ از این رو رسیدگی را به نفع خود نمی‌بینند و گروه دیگر، افرادی که در آغاز با داوری موافق‌اند، اما در جریان داوری متوجه می‌شوند که نتیجه داوری به نفع ایشان نیست، پس سعی می‌کند که رأی داوری را باطل کند. شیوه هر دو گروه استفاده از ترفندهایی است که داوری را به تأخیر می‌اندازد و در نهایت

داوری را منحل و رأی آن را باطل می‌کند. چنین افرادی به چریکی می‌مانند که به جای مقابله مستقیم با دشمن با ترفندهای ایذایی جریان جنگ را به سود خود تغییر می‌دهند. از این نظر، در جامعه داورى به ترفندهایی که داورى را از مسیر خود خارج می‌کند، ترفندهای چریکی و به فردی که از این ترفندها استفاده می‌کند، چریک می‌گویند. استفاده از ترفندهای چریکی دو مزیت اصلی داورى یعنی سرعت و کارایی را تهدید می‌کند؛ از این رو مسئله فعلی جامعه داورى نحوه مقابله با ترفندهای چریکی است. برای حل این معضل سه راهکار برای پیش از آغاز داورى و در مرحله آماده‌سازی داورى و دو راهکار برای پس از شروع داورى و مربوط به حوزه عملکرد داوران، در مجموع پنج راهکار، پیشنهاد می‌شود:

۱. درج شروط یکجانبه در قرارداد داورى که در صورت عدم همکاری یک طرف، طرف درخواست‌کننده به‌تنهایی بتواند برای ادامه روند داورى تصمیم بگیرد؛
۲. تنظیم برنامه زمانی مشخص و در عین حال منعطف، که تمامی مراحل و مهلت‌های داورى را بسته به نوع اختلاف و طرفین درگیر در پرونده پیش‌بینی می‌کند؛
۳. ضمیمه کردن چند دستور اخلاقی که وظایف و رفتارهای قابل قبول طرفین در داورى را معین می‌کند؛
۴. از پیش انگاشتن‌های منفی علیه فردی که داورى را به تأخیر می‌اندازد و در مسیر داورى اختلال ایجاد می‌کند؛
۵. تحمیل هزینه‌های داورى علیه چریک داورى، در حین دادرسی داورى با گرفتن تأمین مناسب از فردی که به ترفندهای چریکی روی آورده است و در حین صدور رأی با اختصاص بیشتر هزینه‌ها علیه چریک داورى.

بیانیه نبود تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که تعارض منافع وجود ندارد و تمام مسائل اخلاق در پژوهش را شامل پرهیز از دزدی ادبی، انتشار و یا ارسال بیش از یک بار مقاله، تکرار پژوهش دیگران، داده‌سازی یا جعل داده‌ها، منبع‌سازی و جعل منابع، رضایت ناآگاهانه سوژه یا پژوهش‌شونده، سوءرفتار و غیره، به‌طور کامل رعایت کرده‌اند.

منابع

الف) فارسی

۱. شیرودی، مرتضی (۱۳۸۷). «جنگ، انواع، انگیزه‌ها و جنگ تحمیلی»، *رواق اندیشه*، ش ۴۶، ص ۲۲-۳. در: <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1669/3/text> (۲۱ اسفند ۱۴۰۰).

(ب) خارجی

2. Ajogwu, Fabian (2014). *Dealing with Guerilla Tactics in International Arbitration- which tools for Counsel and Arbitrator*. KIIAC International Arbitration Centre's 2014 Conference.
3. Berger, Klaus Peter; J. Ole Jensen (2016). "Due process paranoia and the procedural judgment rule: a safe harbour for procedural management decisions by international arbitrators", *Arbitration International*, Vol. 32, Issue 3, pp. 415-435. <https://doi.org/10.1093/arbint/aiw020>. (Accessed 12 March 2022).
4. Bruckschweiger, Christoph (n.d.). "Possibilities of Arbitral Tribunals to Sanction "Guerrilla Tactics" by Counsel in the Absence of a Respective Agreement by the Parties, pp.1-32. from https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjy86HR67H1AhUR14UKHaMjB18QFnoECAIQAAQ&url=https://wgb-law.li/sites/default/files/news/2018-04/Possibilities_of_Arbitral_Tribunals_CAS_Research_Paper_0.pdf&usg=AOvVaw0Pv9Ava3vpMV-byHbKIMMc. (Accessed 12 March 2022)
5. Esdaile, Charles J. (2004). *Fighting Napoleon: Guerrillas, Bandits and Adventurers in Spain, 1808-1814*. Yale University Press.
6. Halprin, Peter & SMatai, iddharth (2020). "Adverse Inferences as a Means of Addressing Guerrilla Tactics in International Arbitration", *Dispute Resolution Journal*, Vol. 75 No. 1. pp. 37 – 50, <https://kluwerlawonline.com/journalarticle/Dispute+Resolution+Journal/75.3/DRJ2020004>. (Accessed 12 March 2022)
7. Hilgard, Mark & Brude, Elisa (2014). "Unauthorized Amiable Compositeur?" , *Dispute Resolution International*, Vol. 8 No. 1, pp. 51-62, <https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/disreint8&div=9&id=&page=>. (Accessed 12 March 2022).
8. Horvath, Gunther J & Wilske, Stephan (2013). *Guerrilla Tactics in International Arbitration. International Arbitration Law Library*, International Arbitration Law Library, Vol. 28.
9. HWANG, MICHAEL (2013). *Why is there still resistance to arbitration in Asia?* In: "Selected essays on international arbitration", Academy Publishing (Singapore Academy of Law).
10. Polkinghorne, Michael & Ainsley Gill, Benjamin (2017). "Due Process Paranoia: Need We Be Cruel to Be Kind", *Journal of International Arbitration*, Vol.6, No .34, pp. 935-945. <https://kluwerlawonline.com/journalarticle/Journal+of+International+Arbitration/34.6/JOIA2017044>. (Accessed 12 March 2022)
11. Queen Mary University & White & Case (2015). International Arbitration Survey 2015: "Improvements and Innovations in International Arbitration", *Queen Mary University*. Pp. 1-58, <http://www.arbitration.qmul.ac.uk/research/2015>. (Accessed 12 March 2022)
12. Rab, Ajar (2020). "Appointment of Sole Arbitrator: Can a Modified Asymmetrical Arbitration Clause Avoid Court Appointment?", *Kluwer Law International*, from <http://arbitrationblog.kluwerarbitration.com/2020/01/08/appointment-of-sole-arbitrator-can-a-modified-asymmetrical-arbitration-clause-avoid-court-appointment/>. (Accessed 12 March 2022)
13. Redfern, Alan (2015). *The Changing World of International Arbitration*, Oxford University Press.
14. REED, Lucy (2013). *Sanctions Available for Arbitrators to Curtail Guerilla Tactics*. In *Guerrilla Tactics in International Arbitration* (G. Horvath and S. Wilske, International Arbitration Law Library, 2013)
15. Sussman, Edna. (2010). "All's Fair in Love and War – Or Is It? The Call for Ethical Standards for Counsel in International Arbitration", *Transnational Dispute Management (TDM)*, Vol.7, No.2, pp. 611-623, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2372346. (Accessed 12 March 2022)
16. Vilhjálmsdóttir, Agla Eir (2019). *Combating Dilatory Tactics in International Arbitration and the Impact of Due Process Paranoia on Efficiency*, Thesis (Master's), Reykjavík University, School of Social Sciences, Department of Law, <http://hdl.handle.net/1946/33134>. (Accessed 12 March 2022).

Research Paper

Guerrilla Tactics in Arbitration and How to Combat Them

Hedayatallah Soltaninezhad*

Assistant Professor in Private Law, Qom University

Zeinab Talabaki

PhD Student in Private Law, Qom University

Abstract

This article introduces the term "guerrilla tricks in arbitration", an issue whose destructive effects and the ways to deal with it is the focal point of conferences and scientific debates throughout the arbitration community. Therefore, it is necessary to study the destructive effects of guerrilla tricks in the emerging Iranian judiciary. The aim of the present study is not only to show the harmful effects of guerrilla tricks, but also to provide solutions to counteract such tricks. The research method is descriptive-analytical, and the data has been collected in library method, with emphasis on the analysis and interpretation of legal texts of the international arbitration, research and theories of the international arbitration community and reviewing the proposed regulations of famous arbitration centers such as ICC and AAA.

Guerrilla tricks are a strategy used by the dissatisfied party in the arbitration process to derail the arbitration process or have the arbitrator's vote annulled. Such a person is called an arbitration guerrilla who, because he does not see the arbitration in his favor, tries to make the arbitration process difficult by requesting an extension of the hearing for illusory reasons, submitting irrelevant documents to the dispute and requesting the arbitral tribunal to review them, dismissing the lawyer and counsel in order to request a retrial, sabotaging in the provision of relevant evidence, placing pressure on witnesses and experts, protesting against the lack of independence of the arbitrator or lack of justice in

*Corresponding Author
Received: 19 April 2021, Accepted: 5 March 2022

Email: dhs1339@gmail.com
© University of Tehran

equal treatment of the parties, engaging in verbal conflict with the other party to the dispute, showing disrespect to the arbitrator, disrupting the order of the arbitration session.

This scroll of guerrilla tricks clearly shows how vulnerable the arbitrator is to the guerrilla behavior of the parties with all its benefits. Arbitration, once the flagship of speed, cheapness, and efficiency, is now becoming a passive, slow, costly, and inefficient institution. This plague is currently infecting Iran's arbitration. For example, the most important guerrilla threat to the arbitral tribunal is the frequent delays in arbitration proceedings. It is enough for the guerrilla to disrupt the arbitration process for three months and not attend the hearings and give no reason, and disrupt the order of the hearings, ignore the court orders, and dissuade witnesses from testifying. It is not before the time limit for arbitration set in the Article 484 of the Code of Civil Procedure has reached that either the arbitration, according to Article 474 of the Code of Civil Procedure, or the arbitral award, if one has been issued, according to Article 489 of the Code of Civil Procedure, could be annulled by the court. In fact, the Code of Civil Procedure not only does not prevent guerrilla tricks, but also provides unique opportunities for guerrilla arbitration to overturn arbitration. In this way, the arbitrators have no choice but to be indifferent to the principles of the trial so that they can issue a verdict within the prescribed time limit, and this contradiction undoubtedly completely destroys the efficiency of the arbitral tribunal. That is why care must be taken in setting the rules of arbitration, and arbitration in Iran will never flourish until a solution is found to counter guerrilla tactics.

Accordingly, for the Iranian arbitration, which is at the beginning of the path, a solution must be devised to counter the guerrilla tricks. This article proposes five effective strategies to protect the arbitrator against the harms of guerrilla tricks. The first is the inclusion of an *Asymmetrical Arbitration Clause* in the arbitration agreement. In this way, if the other party does not cooperate, the plaintiff can decide on the details of the arbitration process on his own. The second solution is for the parties to agree on a regular and flexible timetable that provides for the deadline for petitions and actions required in arbitration. The third way to prevent guerrilla tricks is to attach some ethical precepts to the arbitration agreement. The benefit of this code of ethics model is that each party becomes familiar with its obligations and understands what behaviors will be considered guerrilla tactics. In this way, the arbitrator faces less challenge in punishing the offender. Two final strategies are formed to increase the managerial power of the arbitrators so that they can use their experience and knowledge to deal with the arbitration guerrillas. The fourth and most powerful tool against guerrilla tricks is *Adverse Inference* which is based on the assumption that the document that the defendant has refused to submit to the arbitral tribunal implies his conviction or proves his wrongdoing. The last resort is to impose arbitration costs on the guerrillas in two ways 1. Allocation of arbitration costs to the guerrilla at the time of the issuance of the award 2. To

receive security against using guerrilla tricks. Thus, if the proposed solutions in the Iranian arbitration law and the bylaws of arbitration institutions have a strong presence, Iranian arbitration will be free from guerrilla and guerrilla tricks in arbitration.

Keywords: Guerrilla Tactics, Arbitration Guerrilla, The Speed and Efficiency Of Arbitration, Asymmetric Clauses, Adverse Inferences.

Declaration of conflicting interests

The authors declared no potential conflicts of interest with respect to the research, authorship, and/or publication of this article.

Funding

The authors received no financial support for the research, authorship, and/or publication of this article.

ORCID iDs: <https://orcid.org/0000-0002-0954-8879>

This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC-BY) license.